

Μονόδρομος οι συνεργασίες των παραγωγών για διεκδίκηση καλύτερων τιμών

Σε σημείο καμπής η γαλακτοπαραγωγική αγελαδοτροφία

Η γαλακτοπαραγωγική αγελαδοτροφία της χώρας μας δεν βασιζείται στο μεγάλο μέγεθος πληθυσμού παραγωγικών ζώων, καθώς εκτρέφονται περίπου 160.000 γαλακτοπαραγωγικές αγελάδες αποκλειστικά σχεδόν της ασπρόμαυρης φυλής Χολιστάιν, είναι όμως ο πλέον προηγμένος κλάδος της κτηνοτροφίας μας.

Του Α. Γεωργιούδη*
Η συμβολή της στην ακαθάριστη αξία της ζωικής παραγωγής ανέρχεται σε 20% περίπου της αγροτικής παραγωγής και μαζί με την κρεοπαραγωγική αγελαδοτροφία είναι ο δεύτερος σημαντικός κλάδος της ζωικής παραγωγής, αφού συνεισφέρει στην ακαθάριστη αξία της αγροτικής παραγωγής σε ποσοστό 24%.

Κύριο χαρακτηριστικό του κλάδου είναι η αύξηση του μεγέθους των μονάδων και η μείωση του αριθμού των παραγωγών, που δεν υπερβαίνει πλέον τους 6.000. Οι Έλληνες αγελαδοτρόφοι είναι πλέον νέοι επιχειρηματίες, που δεν βασίζονται τη βιωσιμότητά τους στις επιδοτήσεις της ΕΕ.

Πρέπει να σημειώσουμε επίσης πως η γαλακτοπαραγωγική αγελαδοτροφία της χώρας μας εφοδιάζει τις γαλακτοβιομηχανίες μας με γάλα υψηλής ποιότητας που χρησιμοποιείται για παστε-

ρίωση και άμεση κατανάλωση (550.000 τόνοι το 2005) και για την παρασκευή άλλων προϊόντων (220.000 τόνοι το 2005), ενώ το υπόλοιπο γάλα (500.000 τόνοι) εισάγεται, αν και ο κλάδος της γαλακτοπαραγωγικής αγελαδοτροφίας θα μπορούσε να καλύπτει τις ανάγκες της χώρας, αν κατά την ένταξή μας στην τότε ΕΟΚ είχαμε διεκδικήσει υψηλότερη οροφή ποσόστωσης.

Όπως έχει όμως διαμορφωθεί η κατάσταση σήμερα, το μέλλον παρουσιάζεται κάθε άλλο παρά αισιόδοξο και οι παραγωγοί ετοιμάζονται για κινητοποιήσεις. Την αφορμή έδωσαν οι πρόσφατες σημαντικές μειώσεις των τιμών παραλαβής του γάλακτος από ορισμένη, με τη συμπαράσταση των άλλων, γαλακτοβιομηχανία, η οποία αρνήθηκε παραλαβή του ευαίσθητου προϊόντος από τους αδύναμους να διαπραγματευτούν παραγωγούς.

Οι τιμές
Οι τιμές του ναυού γάλακτος αγελάδας στις χώρες της ΕΕ μειώνονται ενώ στη χώρα μας δεν έχουμε, ή δεν θέλουμε να έχουμε, σαφή εικόνα της πραγματικότητας, η οποία είναι πως στις χώρες της ΕΕ οι παραγωγοί είναι οργανωμένοι σε συνεταιρισμούς που έχουν υπό την κατοχή τους τις γαλακτοβιομηχανίες και παρά τις χαμηλές αρχικές τιμές εκκίνησης του προϊόντος λαμβάνουν συμπληρωματικές αμοιβές ή άλλες παροχές. Έτσι, οι τελικές τιμές διαμορφώνονται τελικά υψηλότερες και μπορούν να φθάσουν μέχρι και 35 και 36 ευρώ σέντες, επειδή στην τιμή προστίθεται η ενίσχυση της ΕΕ 3,17 ευρώ σέντες (δεν δίνεται στη χώρα μας από τις βιομηχανίες) και bonus από τις βιομηχανίες στους παραγωγούς - μέλη τους μετά την επίσημη εκκαθάριση, που σε ορισμένες γνωστές περιπτώσεις α-

Η Ένωση Φυλής Χολιστάιν Ελλάδας είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας των φυλών Ασπρόμαυρη και Ασπρόκόκκινη Χολιστάιν και της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Φυλής Χολιστάιν.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΑΓΕΛΑΔΟΤΡΟΦΙΑΣ

νέρεται σε 3,23 ευρώ σέντες. Υπάρχει αντίλογος πως αν μειωθούν οι τιμές παραγωγού θα μειωθούν και οι τιμές καταναλωτή. Η αντίληψη αυτή είναι πανθασμένη και υπάρχουν στη διάθεσή μας σχετικά ερευνητικά αποτελέσματα σύμφωνα με τα οποία οι τιμές καταναλωτή μειώνονται ως αποτέλεσμα του ανταγωνισμού μεταξύ των γαλακτοβιομηχανιών, επειδή το γάλα ως είδος πρώτης ανάγκης έχει ανελαστική ζήτηση. Τελικά θα πρέπει να επικρατήσει λογική σε όλους τους εμπλεκόμενους (παραγωγή - επεξεργασία - διάθεση - κατανάλωση). Στην ΕΕ υπάρχει πλέον αντίσταση από τους παραγωγούς και σχετικές έρευνες στην Μ. Βρετανία δείχνουν πως το κόστος παραγωγής βρίσκεται στα 32 έως 34 ευρώ σέντες ανά λίτρο γάλακτος.

Τι πρέπει να γίνει;
Στη χώρα μας, επειδή οι αγελαδοτρόφοι είναι ανοργάνωτοι, είναι καθαρά αποδέκτες τιμών, οι οποίες μάλιστα δεν έχουν καν σαφή τρόπο διαμόρφωσης. Η κάθε βιομηχανία ανακοινώνει χωρίς ιδιαίτερες εξηγήσεις χωριστά και ιδιαίτερα τιμολόγηση για κάθε παραγωγό, τις περισσότερες φορές χωρίς ομοίωμο συμβόλαιο, έχοντας μάλιστα ως με-

σο πίεσης την άρνηση παραλαβής του γάλακτος καθώς είναι σε θέση να εισάγει γάλα από τις γειτονικές χώρες. Ταυτόχρονα όμως δεν υπάρχει αναγνωρισμένο εθνικό σύστημα πιστοποίησης της προέλευσης του γάλακτος. Οι παραγωγοί ζητούν επίμονα την αναγραφή στη συσκευασία της ένδειξης "Ελληνικό Προϊόν", εφόσον το περιεχόμενο προέρχεται από την Ελλάδα και αποδεικνύεται με συγκεκριμένη αναγνωρισμένη διαδικασία πιστοποίησης. Το ΥΠΑΑΤ έχει υποσχεθεί ακόμη και πρόσφατα τη στήριξη αυτού του σήματος πλην όμως η υλοποίησή του καθυστερεί για λόγους που ίσως παραπέμπουν στο ισχυρό δόγμα των βιομηχανιών γάλακτος.

Εν τούτοις η πολιτική αυτή των γαλακτοβιομηχανιών μόνο ως κοντόφθαλμη μπορεί να χαρακτηριστεί, καθώς είναι προφανές πως σήμερα ίσως να είναι δυνατή η εισαγωγή γάλακτος από το εξωτερικό, αύριο όμως, όταν ο γαλακτοπαραγωγικός κλάδος των γειτόνων θα έχει αναπτυχθεί και ο δικός μας θα έχει συρρικνωθεί, θα είμαστε αναγκασμένοι να εισάγουμε και τα έτοιμα γαλακτοκομικά προϊόντα τους. Οι παραγωγοί θα πρέπει να οργανωθούν και να διεκδικήσουν καλύτερη μεταχείριση μέσα από

τη συνολική βελτίωση της δομής του κλάδου. Το ΥΠΑΑΤ σε συνεργασία με την ΠΑΣΕΓΕΣ είχε την πρωτοβουλία να καλέσει τους παραγωγούς και έχει συσταθεί μία επιτροπή για την προώθηση της δημιουργίας ενός κλαδικού πανελλαδικού συνεταιρισμού, οι εργασίες της οποίας προχωρούν, ωστόσο άμεσα ουσιαστικά αποτελέσματα δεν θα προκύψουν. Καθώς τα προβλήματα του κλάδου είναι άμεσα, η Ένωση Φυλής Χολιστάιν Ελλάδας προκάλεσε πρόσφατα όλους τους αγελαδοτρόφους της χώρας σε συγκέντρωση στη Θεσσαλονίκη όπου ορίστηκε μία συντονιστική επιτροπή για την αντιμετώπιση του προβλήματος της μείωσης των τιμών παραγωγού για το αγελαδινό γάλα. Ελπίζουμε πως οι ενέργειες της επιτροπής, που αναμένονται, θα έχουν θετικά αποτελέσματα. Η Ένωση Φυλής Χολιστάιν Ελλάδας στηρίζει τα προγράμματα ελέγχου των αποδόσεων και γενετικής βελτίωσης της αγελαδοτροφίας παρέχοντας ταυτόχρονα πληροφορίες για τη διαχείριση των αγελαδοτροφικών μονάδων. Για να πετύχουμε χρειάζεται συλλογική προσπάθεια. [ΣΙΔ 4062]

*Καθηγητή ΑΠΘ Γ.Γ της Ένωσης Φυλής Χολιστάιν Ελλάδος (Ε.Φ.Χ.Ε)

Οι καταναλωτές

Αφήσαμε τους καταναλωτές, δηλαδή όλους εμάς, τελευταίους, ακριβώς επειδή σε τελευταία ανάλυση είναι ο πιο σημαντικός κρίκος της αλυσίδας. Σήμερα βλέπουμε τις τιμές παραγωγού να μειώνονται ενώ οι τιμές καταναλωτή δεν ακολουθούν αντίστοιχη πορεία. Από την άλλη μεριά ο καταναλωτής δικαιούται να γνωρίζει τις συνθήκες παραγωγής, την προέλευση και την ποιότητα των προϊόντων που καταναλώνει ώστε να εκτιμή την τιμή που ζητείται να καταβάλει. Το γάλα είναι ένα ιδιαίτερο προϊόν που δεν πρέπει να το θέσουμε κάτω από τους κανόνες της παγκοσμιοποίησης. Ιδιαίτερα το ναυό γάλα πρέπει να παράγεται και να καταναλώνεται όσο γίνεται πιο σύντομα και πιο κοντά στον τόπο της

παραγωγής του. Εδώ ίσως θα πρέπει να βρεθεί η απάντηση στη δημιουργία προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας από τις αλυσίδες των καταστημάτων διανομής και διάθεσης. Φαίνεται πως όπως έχουν τα πράγματα σήμερα, η πορεία προς την πλήρη παγκοσμιοποίηση του γάλακτος δεν πρόκειται να ωφεληθεί κανένας. Η στραφή προς τον καταναλωτή και η ενθέρωσή του για τις συνθήκες παραγωγής, διακίνησης και την ποιότητα του προϊόντος θα δώσει στο Ελληνικό γάλα και στον κλάδο της γαλακτοπαραγωγικής αγελαδοτροφίας τη θέση που του αξίζει. Ταυτόχρονα η οργάνωση του κλάδου σε σύγχρονες βάσεις και η εφαρμογή εναλλακτικών τρόπων συσκευασίας και διάθεσης του γάλακτος θα εξασφαλίσει τη βιωσιμότητά του.